

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 27. maaliskuuta 2024
(OR. en)

8145/24
PV CONS 15
AG 63

EHDOTUS PÖYTÄKIRJAKSI
EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO
(Yleiset asiat)
19. maaliskuuta 2024

1. Esityslistan hyväksyminen

Neuvosto hyväksyi asiakirjassa 7809/24 olevan esityslistan.

2. A-kohtien hyväksyminen

7806/24

a) Muut kuin lainsäädäntöasiat

Neuvosto hyväksyi kaikki edellä mainitussa asiakirjassa luetellut A-kohdat, mukaan lukien kaikki hyväksyttäväksi esitetyt kielitoisinnot COR- ja REV-asiakirjoista. Näitä kohtia koskevat lausumat ovat lisäyksessä.

b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

7808/24

Yleiset asiat

1. Unionin tuomioistuimen perussääntö

Säädöksen hyväksyminen

hyväksytty Coreper II:ssa 13.3.2024

 7296/24 + ADD 1
PE-CONS 85/23
JUR
COUR

Neuvosto hyväksyi Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan, ja ehdotettu säädös annettiin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 ja 15 kohdan nojalla (oikeusperusta: SEUT 256 artiklan 3 kohta ja 281 artiklan toinen kohta). Tätä kohtaa koskeva lausuma on liitteessä.

Oikeus- ja sisäasiat

2. Direktiivi strategisten häirintätarkoituksessa nostettujen kanteiden torjumisesta ("SLAPP-kannedirektiivi")

Säädöksen hyväksyminen

hyväksytty Coreper II:ssa 13.3.2024

  7298/24 + ADD 1
PE-CONS 88/23
JUSTICIV

Neuvosto hyväksyi Euroopan parlamentin ensimmäisen käsittelyn kannan, ja ehdotettu säädös annettiin Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 294 artiklan 4 kohdan nojalla

Unkarin äänestäessä vastaan (oikeusperusta: SEUT 81 artiklan 2 kohdan f alakohta).

Perussopimukseen liitettyjen asiaankuuluvien pöytäkirjojen mukaisesti Tanska ei osallistunut äänestykseen. Tätä kohtaa koskevat lausumat on esitetty liitteessä.

Talous- ja rahoitusasiat

3. **Neuvoston kanta lisätalousarvioesitykseen nro 1/2024:** **SC** 7381/24
Vuoden 2024 talousarvioon monivuotisen rahoituskehityksen 7382/24
tarkistuksen johdosta tarvittavat muutokset 7102/24
Hyväksyminen FIN
Kirjeen hyväksyminen
hyväksytty Coreper II:ssa 13.3.2024

Neuvosto vahvisti kantansa lisätalousarvioesitykseen nro 1/2024 (oikeusperusta: SEUT 314 artiklan ja Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen 106 a artikla).

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. Eurooppa-neuvoston 21. ja 22. maaliskuuta 2024 pidettävän 6087/24 + COR 1
kokouksen valmistelu: päätelmät
Keskustelu
4. Eurooppalainen ohjausjakso
- a) Yhteenveto neuvoston toimista vuoden 2024 6690/1/24 REV 1
eurooppalaista ohjausjaksoa varten
Keskustelu
- b) Eurooppalaisen ohjausjakson 2024 päivitetty 14716/1/23 REV 1
etenemissuunnitelma
Puheenjohtajavaltio esittelee
- c) Suositus euroalueen talouspolitiikasta 2024 5025/24
Toimittaminen Eurooppa-neuvostolle 5026/24

5.	Euroopan tulevaisuus <i>Keskustelu</i>	7313/24
6.	Muut asiat	
a)	Neuvoston asetus Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä annetun asetuksen N:o 1 muuttamisesta <i>Espanjan tiedotusasia</i>	7468/2/24 REV 2
b)	Oikeusvaltioperiaate Puolassa <i>Puolan tiedotusasia</i>	7358/24
c)	Ehdokasmaissa pidettävät vaalit <i>Saksan tiedotusasia</i>	7437/24
d)	EU:n sisämarkkinoiden tulevaisuus <i>Itävallan tiedotusasia</i>	7674/24
e)	Venäjän hyökkäys Ukrainaan <i>Liettuan tiedotusasia</i>	7878/24
f)	Yhdistyneen kuningaskunnan yksipuoliset rajoittavat toimenpiteet kalastuksen alalla <i>Ranskan tiedotusasia</i>	7872/24

Lausumat asiakirjassa 7808/24 oleviin lainsäädäntöasioita koskeviin A-kohtiin**Unionin tuomioistuimen perussääntö****A-kohta 1:***Säädöksen hyväksyminen***ITÄVALLAN, KYPROKSEN, RANSKAN, KREIKAN, ITALIAN JA MALTAN LAUSUMA**

”Olemme jo pitkään kannattaneet unionin tuomioistuimen esittämää perussäännön uudistusta, jonka päätavoitteena oli mahdollistaa tiettyjen ennakkoratkaisukysymysten siirtäminen unionin yleiselle tuomioistuimelle ja laajentaa suodatusmekanismin soveltaminen uusiin asioihin. Vaikka olemme suhtautuneet epäilevästi Euroopan parlamentin loppuvaiheessa esittämiin ehdotuksiin, emme aio vastustaa lopullista kompromissitekstiä, johon päästiin puheenjohtajavaltion nelikantakokouksissa käymien neuvottelujen tuloksena.

Haluamme kuitenkin kiinnittää huomiota lopulliseen kompromissitekstiin sisältyvään avoimuutta koskevaan muutokseen. Tällä muutoksella perussäännön 23 artiklan loppuun lisätään kohta, jonka mukaan ennakkomenettelyjen oikeudenkäyntiasiakirjat julkaistaan viran puolesta asian käsittelyn päättymisen jälkeen, ellei asianosainen vastusta omien kirjallisten huomautustensa julkaisemista. Tästä uudistuksesta sovittiin ilman pysyvien edustajien komitean valtuutusta Euroopan parlamentin pyynnöstä, eikä se liity suoraan unionin tuomioistuimen ehdotuksen tarkoitukseen.

1. Tämä säännös antaa aihetta huoleen ja aiheuttaa riskejä, joita on lievennettävä.

Ensinnäkin haluamme kiinnittää huomiota siihen, että oikeudenkäynnin osapuolten asiakirjojen asettamiselle vapaasti saataville internetissä ei ole perustaa perussopimuksissa ja se poikkeaa merkittävästi useiden jäsenvaltioiden oikeusperinteestä. Jäsenvaltioiden oikeudenkäyntimenettelyt ovat kehittyneet vuosisatojen kuluessa perinteeksi, jolle on ominaista osapuolten asiakirjojen luottamuksellisuus, vaikka oikeudenkäynnit tietyissä tapauksissa ovatkin julkisia. Tämä vastaa perustavanlaatuisia tarvetta antaa osapuolten haastaa toisiaan ja kommunikoida tuomarin kanssa täysin vapaasti ja rauhassa sekä tarvetta suojella osapuolia ja heidän liiketoimintatietojaan ja liikesalaisuuksiaan.

Näin ollen katsomme, että ennakkoratkaisumenettelyjä varten kaavailtu avoimuuden vaatimus ei ole sellaisenaan toistettavissa jäsenvaltioiden kansallisissa oikeusjärjestelmissä. Koska hyvän oikeudenkäytön periaatteet tai oikeusvaltioperiaate eivät sinällään edellytä osapuolten oikeudellisten asiakirjojen julkaisemista internetissä, sitä ei voida pitää EU:n avoimuusvaatimuksena, jota EU:n jäsenvaltioiden olisi sovellettava sisäisesti.

Lisäksi on palautettava mieleen, että EU:n lainsäädäntö on tärkeä malli muille oikeusjärjestelmille henkilötietojen suojan kannalta (myös perusoikeuksia ja yleisen tietosuoja-asetuksen tulkintaa koskevan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön vuoksi). Katsomme, että tuomioistuimen olisi noudatettava korkeinta arkaluonteisten tietojen suojan tasoa päättäessään, mitkä tekstien osat olisi salattava ja mitkä julkistettava.

Haluamme myös huomauttaa, että ennakkoratkaisumenettely on vain liitännäinen vaihe jäsenvaltion kansallisen oikeusjärjestyksen mukaan vireille pannussa oikeudenkäyntimenettelyssä, joka jatkuu kansallisessa tuomioistuimessa unionin tuomioistuimen antaman ennakkoratkaisun jälkeen.

2. Tässä yhteydessä pidämme tarpeellisena, että kompromissiin tehdään joitakin selvennyksiä ja että ne otetaan nimenomaisesti huomioon.

Panemme merkille unionin tuomioistuimen presidentin kirjeen, joka koskee joitakin avoimuutta koskevia selvennyksiä. Huomautamme, että tuomioistuimen presidentin tulkinnan mukaan avoimuutta koskeva lopullinen kompromissi on ymmärrettävä siten, että siinä ei edellytetä, että vastustamista koskeva päätös on perusteltava ja että päätökseen ei voida hakea muutosta. Panemme myös merkille tuomioistuimen presidentin nimenomaisen sitoumuksen, jonka mukaan nämä kaksi taetta lisätään unionin tuomioistuimen ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestykseen ehdotettuun muutokseen, jonka hän toimittaa piakkoin neuvoston hyväksyttäväksi.

Näistä merkittävistä takeista huolimatta haluamme ottaa esille kaksi erityistä seikkaa.

Asiakirjojen julkistamisen ajoituksen osalta haluamme varmistaa, että unionin tuomioistuimen on asianosaisia ja heidän asianajajiaan kuultuaan mukauduttava asian ja kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan menettelyn tarpeisiin. Tämän vuoksi kirjallisia kannanottoja ei julkaista automaattisesti internetissä, missä niihin voisi tutustua vapaasti. On suositeltavampaa noudattaa tapauskohtaista lähestymistapaa, jossa otetaan huomioon vireillä oleva päämenettely eli kansallinen menettely. Lisäksi unionin tuomioistuimen on otettava huomioon kyseisen jäsenvaltion tuomarin mahdollisesti antamat ohjeet olla julkistamatta tiettyjä asiaan liittyviä tietoja.

Vastustamisoikeuden osalta huomautamme, että sitä koskeva säännös on laadittava siten, että varmistetaan sen tehokas vaikutus, eli jos yksi osapuoli vastustaa julkistamista, kaikki muiden osapuolten asiakirjoissa oleva teksti, joka sisältää tietoja tai viittauksia julkistamista vastustaneen osapuolen tekstien sisältöön, on myös poistettava. Muussa tapauksessa asianomaisen osapuolen vastustus voi menettää vaikutuksensa ja vastustamisoikeuden keskeinen sisältö vaarantuu vakavalla tavalla.”

Direktiivi strategisten häirintätarkoituksessa nostettujen kanteiden torjumisesta
(”SLAPP-kannedirektiivi”)
Säädöksen hyväksyminen

A-kohta 2:

VIRON LAUSUMA

”Viro kannattaa direktiivin tavoitetta suojella sananvapautta ja vapaita tiedotusvälineitä antamalla toimittajille, ihmisoikeuksien puolustajille ja muille henkilöille, joita vastaan on nostettu ilmeisen perusteettomia tai aiheettomia kanteita julkisen osallistumisen vuoksi, tiettyjä lisätakeita siviilioikeudellisissa menettelyissä, kun he puolustavat oikeuksiaan. Mielestämme on kuitenkin tarpeen tuoda esiin seuraavat direktiivin soveltamiseen liittyvät huolenaiheet.

Ensinnäkin strategiset häirintätarkoituksessa nostetut kanteet eli SLAPP-kanteet eivät tiettävästi ole olleet Virossa ongelma. Vaikka ymmärrämme, että SLAPP-kanteet saattavat aiheuttaa hankaluuksia muualla, näemme vaarana, että direktiivi rajoittaisi Viron tapauksessa oikeussuojan saatavuutta ja vaikuttaisi todennäköisesti kielteisesti siviilioikeudellisiin menettelyihin yleisemminkin. Vastaajat saattavat nimittäin hakea uusia toimenpiteitä, vaikka vastaajia vastaan ei olisi nostettu SLAPP-kannetta. Koska tiedossamme ei ole SLAPP-kanteisiin liittyviä ongelmia tuomioistuimissamme, SLAPP-kanteisiin liittyviä hakemuksia tultaisiin todennäköisesti tekemään kevein perustein, myös oikeutetuissa menettelyissä. Niinpä uudet toimenpiteet lisäisivät tuomioistuinten raskautta.

Lisäksi on otettava huomioon, että ei välttämättä ole helppoa määrittää, onko kyseessä SLAPP-kanne vai ei. Ennen kuin tuomioistuin voi ratkaista asiakysymyksen, joudutaan mahdollisesti selvittämään useissa oikeusasteissa käytävissä menettelyissä, onko kyse SLAPP-kanteesta ja olisiko kantajalle määrättävä seuraamuksia vai käyttääkö kantaja oikeuttaan saattaa asia tuomioistuimen käsiteltäväksi oikeuksiansa suojelemiseksi. Direktiivi tekisi asian saattamisesta tuomioistuimen käsiteltäväksi aiempaa riskialttiimpaa. Mielestämme pelko siitä, että henkilölle voidaan määrätä seuraamuksia asian viemisestä tuomioistuimeen omien oikeuksiansa suojelemiseksi, heikentäisi itsessään oikeussuojan saatavuutta.

Toiseksi olemme huolestuneita velvollisuudesta käsitellä nopeutetusti hakemukset, jotka koskevat oikeudenkäyntikulujen korvaamista, seuraamuksia tai muita asianmukaisia menettelyjä, kuten vahingonkorvauksia tai tuomioistuinratkaisun julkaisemista (5 a artiklan 2 kohta). Viron lainsäädännön mukaan yhtenä siviilioikeudellisen menettelyn tarkoituksena on taata, että tuomioistuimet käsittelevät siviilioikeudelliset asiat kohtuullisessa ajassa. Tuomioistuin pyrkii jokaisessa menettelyn vaiheessa auttamaan asianosaisia esittämään koko lausumansa oikea-aikaisesti ja helpottamaan asian mahdollisimman nopeaa käsittelyä. Viron oikeudenkäyntimenettelyt ovat EU:n nopeimpia.

Meillä ei toisaalta ole nopeutettua menettelyä 5 a artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen oikeussuojakeinojen osalta. Tällaisen nopeutetun menettelyn käyttöönotto olisi myös oikeudellisesti ongelmallista, ja sen yhteensopivuus perustuslain kanssa olisi kyseenalaista. Jos meidän olisi esimerkiksi sallittava nopeutettu menettely SLAPP-kanteiden aiheuttamien vahinkojen osalta, se merkitsisi niiden uhrien eriarvoista kohtelua, jotka ovat kärsineet muilla oikeudellisilla perusteilla sopimussuhteen ulkopuolista vahinkoa (esim. rikoksen aiheuttama vahinko, terveysvahinko tai ruumiillisen vamman aiheuttama vahinko). Emme myöskään voi ottaa käyttöön nopeutettuja menettelyjä kaikissa tapauksissa, koska oikeudelliset resurssit ovat rajalliset ja nopeutetun menettelyn käyttöönotto tapahtuisi muiden menettelyjen kustannuksella.

Viro haluaa sen vuoksi tulkita 5 a artiklan 2 kohtaa siten, että se ei velvoita meitä ottamaan käyttöön nopeutettua menettelyä, koska kyseisessä säännöksessä säädetyt velvoitteet täyttyvät jo edellä kuvatulla tavalla.”

UNKARIN LAUSUMA

”Unkari tunnustaa miesten ja naisten tasa-arvon ja edistää sitä Unkarin perustuslain, Euroopan unionin primaarilainsäädännön, periaatteiden ja arvojen sekä kansainvälisen oikeuden periaatteiden ja siitä johtuvien sitoumusten mukaisesti. Naisten ja miesten tasa-arvo on vahvistettu perusarvoksi Euroopan unionin perussopimuksissa. Unkari tulkitsee näiden ja oman kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti sukupuolten tasa-arvon tarjoavan naisille ja miehille yhtäläiset mahdollisuudet. Näiden ja kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti Unkari tulkitsee julkista osallistumista harjoittavien henkilöiden suojelemisesta ilmeisen perusteettomilta tai aiheettomilta kanteilta (’strategiset häirintätarkoituksessa nostetut kanteet’) annetussa direktiivissä olevan käsitteen ’sukupuoli’ (engl. gender) viittaavan biologiseen sukupuoleen (engl. sex) ja käsitteen ’sukupuolten tasa-arvo’ tarkoittavan ’yhtäläisten mahdollisuuksien tarjoamista naisille ja miehille’.”
